

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေး ဘယ်နိုင်ငံကို နမူနာယူမလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေး ဘယ်နိုင်ငံကို နမူနာယူမလဲ” (နေသွင်ညိုကီး)

မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးနဲ့အတူ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ပြည်တွင်းစစ် ဟာ ကမ္ဘာမှာ အရှည်ကြာဆုံး ဖြစ်သလို၊ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေကလည်း များပြားပါတယ်။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း ခေတ်တိုင်း မှာ ကြိုးပမ်းခဲ့ပေမယ့် မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပထမဆုံး ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု လက်ထက်က နေ့ လက်ရှိ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခေတ်အထိ နှစ်တွေကို နောက်ကြောင်းပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း ခေတ်တိုင်းမှာ ကြိုးပမ်းခဲ့ပေမယ့် မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပထမဆုံး ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု လက်ထက်ကနေ၊ လက်ရှိ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခေတ်အထိ နှစ်တွေကို နောက်ကြောင်းပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေဟာ ကမ္ဘာမှာ အရှည်ကြာဆုံးနဲ့ အမြေမထွက်ဆုံး ဆွေးနွေးပွဲတွေလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

မအောင်မြင်တဲ့ ဆွေးနွေးပွဲများ

လွတ်လပ်ရေးရခါစမှာ ဗဟိုအစိုးရကို တော်လှန်ပုန်ကန်တဲ့ သူပုန်အုပ်စုတွေကို “ရောင်စုံသူပုန်တွေ” လို့အစိုးရက ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။တိုင်းရင်းသားအသီးသီးရဲ့ တန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အတွက် လက်နက်ကိုင်တဲ့ သူပုန်အဖွဲ့တွေက အရေအတွက် အများဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအယူဝါဒအတွက် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော သူပုန်အဖွဲ့ဟာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဖြစ်ပြီး စစ်အေးခေတ်အလွန် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဆုတ်ကပ်နဲ့၊ အနီးကပ် မဟာမိတ်ဖြစ်တဲ့ တရုတ်ပြည်ရဲ့ မူဝါဒ အပြောင်းအလဲအောက်မှာ ကွန်မြူနစ်သူပုန်တွေ နေဝင်ချိန် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကရင်၊ ကချင်၊ ရှမ်း စတဲ့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကတော့ ဒီနေ့အချိန်အထိ အားကောင်းမောင်းသန် ဆက်ရှိနေပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ ၁၉၄၈ ကနေ ၁၉၆၂ အထိ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီခေတ်၊ ၁၉၆၂ မှာ အာဏာသိမ်းပြီးတက်လာတဲ့ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်၊ ၁၉၈၈ မှာ အာဏာသိမ်းတက်လာတဲ့ နဝတခေတ်အထိ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေဟာ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူးလို့ ဆိုရမှာပါ။ များပြားလှတဲ့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေနဲ့ အပစ်ရပ်စဲရေးကို သဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့တဲ့ နဝတ (နအဖ) ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဟာလည်း နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲအဆင့်အထိကို မတက်လှမ်းနိုင်ပဲ သောင်မတင်ရမေ့ကျ အခြေအနေကနေ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေထဲ နောက်ပြန်လှည့်သွားခဲ့ရတာပါ။

ဥပမာ - နှစ်အတန်ကြာ အပစ်ရပ်ခဲ့တဲ့ ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIO) နဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်တို့ကြား ၂၀၀၉ လောက်မှာ တိုက်ပွဲတွေ ပြန်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဒီနေ့အထိ ဖြေရှင်းလို့ မရသေးပါဘူး။

၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအလွန် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ခေတ်မှာ ပြန်လည်စတင်ခဲ့တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ အရေးကြီးဆုံးအောင်မြင်မှုက

တပြည်လုံးအပစ်ရပ်စဲရေးစာချုပ် (NCA) ကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့တာနဲ့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ (၇) ဖွဲ့နဲ့ ကျောင်းသားတပ်မတော် (ABSDF) တို့က လက်ခံလက်မှတ်ထိုးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သမ္မတဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက် နောက်ဆုံးနှစ်တွေမှာ ဖြေရှင်းမရခဲ့တဲ့ “အားလုံးပါဝင်ရေး” ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲအလွန် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခေတ်အထိ အငြင်းပွားရဆုံးကိစ္စအဖြစ် ဆက်ရှိနေပါတယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွင့်ကျားကွက်

ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ အရေးအကြီးဆုံးလို့ဆိုရမယ့် ဂိတ်ပေါက် (၂) ဆင့် ရှိပါတယ်။ နံပါတ် (၁) ဂိတ်ပေါက်က မြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့ မူ (၆) ချက် ဖြစ်ပါတယ်။ (က) ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရယူရန် အမှန်တကယ် ဆန္ဒရှိရန်၊ (ခ) သဘောတူစာချုပ်အတိုင်း ကတိတည်ရန်၊ (ဂ) ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက်အပေါ် အမြတ်မထုတ်ရန်၊ (ဃ) ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြန့်ရန် (င) နိုင်ငံတော်က ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ တည်ဆဲဥပဒေများကို တိတိကျကျ လိုက်နာရန်၊ (စ) တို့တာဝန်အရေးသုံးပါးနှင့် ဒီမိုကရေစီ အနှစ်သာရများကို လက်ခံပြီး ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြင့် ဒီမိုကရေစီ လျှောက်လှမ်းမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ထပ် အရေးကြီးတာက UNFC က အဆိုပြုထားတဲ့ အချက် (၈) ချက် ဖြစ်ပါတယ်။ (၁) တနိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲကြောင်း အားလုံးက ကြေညာဖို့၊ (၂) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို ၂၁ ရာစု ပင်လုံ သဘောတူညီချက်နှင့်အညီ တည်ဆောက်ဖို့၊ (၃) နှစ်ဖက်လိုက်နာရမယ့် အပစ်ရပ်ရေးဆိုင်ရာစည်းကမ်း၊ တပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်နှင့် စောင့်ကြည့်ရေးလမ်းညွှန်တို့ကို ကြိုတင်သဘောတူညီချက်ရယူဖို့၊ (၄) ပါဝင်သင့်တဲ့ သူတွေ ပါဝင်တဲ့ အပစ်ရပ် ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီအပြင် နိုင်ငံတကာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွေပါတဲ့ ကြီးကြပ်စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းသွားဖို့၊ (၅) နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကို ၃ ပွင့်ဆိုင် အခြေခံပေါ့ကနေ ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူတွေ ပါဝင်စေဖို့၊ (၆) ၂၁ ပင်လုံကနေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအပေါ် အခြေခံပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပါအဝင် ဥပဒေတွေ ရေးဆွဲပြဌာန်းဖို့၊ (၇) အပစ်ရပ်ဒေသတွင် ဒေသလူထုအပေါ် သက်ရောက်မှုကြီးသည့် စီမံကိန်းကြီးတွေ ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် ဒေသလူထုနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တွေကိုပါ ဆွေးနွေးသဘောတူဖို့၊ (၈) NCA နှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်တွေ၊ လိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်းချက်တွေ ပြေလည်မှုမရှိရင် နိုင်ငံတကာက နှစ်ဖက်သဘောတူညီတဲ့ တရားသူကြီးတွေ၊ ဥပဒေပညာရှင်တွေနဲ့ တရားစီရင်ရေး ခုံရုံးဖွဲ့ပြီး လွတ်လပ်စွာ တရားစီရင်ခွင့်ပြုဖို့တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

တန်းတူရည်တူပါဝင်ခွင့်

ညီလာခံကျင်းပဖို့ ရက်ပိုင်းအလိုမှာ NCA လက်မှတ်မထိုးရသေးတဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေရဲ့ တရားဝင်တောင်းဆိုချက်မှာ အားလုံးပါဝင်ရေးဟာ အဓိကအချက်အနေနဲ့ ပါဝင်ပါတယ်။ “တိုင်းရင်းသားပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးကို မည်သည့် ကြိုတင်ကန့်သတ်ချက်မှ မထားပဲ တန်းတူရည်တူပါဝင်ခွင့်” ပေးဖို့ တောင်းဆိုထားပါတယ်။ ဒီအတောအတွင်း

မြန်မာ့တပ်မတော်ဘက်က ထိုးစစ်တွေကို ရပ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (၇) ဖွဲ့ပါဝင်တဲ့ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရေးကော်မတီနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့ (၇) ဖွဲ့မှာ နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှာ အင်အားကြီးတဲ့ ကေအိုင်အေနဲ့ UWSA “ဝ” အဖွဲ့တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ အစောပိုင်း NCA မှာ လက်မှတ်ထိုးရေး အဆင်မပြေ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပလောင်အဖွဲ့ (TNLA)၊ ကိုးကန့်အဖွဲ့ (MNDA)၊ ရခိုင်အဖွဲ့ (AA) တို့အပြင် မြောက်ပိုင်းအခြေစိုက် ရှမ်းအဖွဲ့ (SSPP/SSA)၊ မိုင်းလားအဖွဲ့ (NDAA) အဖွဲ့တို့ပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့ကို မေလအတွင်းမှာပဲ အသစ်ဖွဲ့စည်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) ထဲက တောင်ပိုင်းအဖွဲ့တွေဖြစ်တဲ့ မွန်ပြည်သစ်ပါတီနဲ့ ကရင်နီ KNPP အဖွဲ့တို့ဟာ NCA ကို လက်မှတ်ထိုးပြီးရင် တောင်ပိုင်းက ကေအန်ယူအပါအဝင် (၈) ဖွဲ့ရဲ့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း နောက်ကနေ လိုက်သွားဖို့ အဆင်သင့် ရှိနေပါတယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးသင်ခန်းစာ

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေဟာ “ကိုယ့်အရပ်နဲ့ ကိုယ့်ဇာတ်” သဘောဆောင်ပါတယ်။ နိုင်ငံအလိုက် ပဋိပက္ခတွေရဲ့ နောက်ခံအကြောင်းနဲ့ အခြေအနေကလည်း မတူညီကြတဲ့အတွက် ဖြေရှင်းနည်းတွေကို ပုံတူကူးချဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က “ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တကမ္ဘာလုံးက စိတ်ဝင်တစား ရှိပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ စိတ်ဝင်တစားလဲဆိုရင် တခြားပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံတွေအတွက်လည်း အရေးကြီးတဲ့ သင်ခန်းစာတွေရနိုင်တဲ့ ဖြစ်စဉ်လို့ ဒီလိုပြောကြပါတယ်” လို့ မေလ (၁၂) ရက်နေ့က နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစည်းအဝေးမှာ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် မြန်မာပြည် အပြောင်းအလဲနဲ့ အပြိုင်နီးပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ “အာရပ်နွေဦး” အလွန်မှာ ပဋိပက္ခ ထောင်ချောက်ထဲ ပြန်ကျသွားတဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသက နိုင်ငံတွေအတွက် မြန်မာပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ဟာ သင်ခန်းစာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ မြန်မာပြည်ရှေ့က သွားနှင့်ကြတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ ဥပမာတွေကလည်း မြန်မာပြည်အတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သင်ခန်းစာတွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လက်တင်အမေရိက ဒေသထဲက ချီလီနဲ့ ကိုလံဘီယာတို့လို နိုင်ငံတွေကနေ နယ်ဆင်မန်ဒီလားရဲ့ တောင်အာဖရိက၊ အာရှမှာ တောင်ကိုရီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား စသဖြင့် နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားစရာတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ ဥပမာတွေဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းရေးမှာ လှေခါးထစ်အဖြေ (one-size-fits-all) မဖြစ်နိုင်ကောင်းပေမယ့် အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရအောင် သူတို့ဘယ်လို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသလဲ၊ ဘယ်လောက် စိတ်ရှည်ခဲ့သလဲ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် မပျက်စီးဖို့ အစိုးရဘက်ကရော အတိုက်အခံဘက်မှာပါ ခေါင်းဆောင်တွေ ဘယ်လောက် ခိုင်မာခဲ့ကြသလဲ၊ မီးစတင်ဖက်ရေမှတ်တဖက်လမ်းစဉ်ကို ဘယ်လို ရှောင်ရှားခဲ့ကြသလဲစတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ သင်ခန်းစာတွေကို ထုတ်ယူနိုင်မယ်ဆိုရင် မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးဟာလည်း မဝေးနိုင်တော့ပါဘူး။